

VOL. VIII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Utarninkas, Spalio (October) 4 d., 1921

No. 231

Danija pripažino Lietuvą

Smarkus mušiai Kaukaze, Indijoj ir Morokoje

Rusai patenkinti Lenkijos atsakymu

Ir Danija pripažino Lietuvą 600 sukilėlių užmušta mūšij su anglais Indijoje

Telegrama Naujienoms

WASHINGTON, spalio 3. — (Liet. Inf. Biuras). — Danija pripažino Lietuvą de jure. (Taigi jau visos trys Skandinavijos šalys yra pripažinusios Lietuvą de jure. Kitos dvi Skandinavijos šalys — Švedija ir Norvegija — pripažino Lietuvą keletą dienų atgal).

Latvija remia Lietuvos nepriklausomybę

WASHINGTON, rugs. 30. (Liet. Inf. Biuras). — Latvijos laikraštis "Kareivis" viename savo straipsnyje, Nr. 195 iš rugpjūčio 31 d., rašo, kad vienišint Kaune Latvijos ministrui pirmininkui Mejerovičiui pasikalbėjime su korespondentais, tarpe kitko, išsireiškęs sekančiai:

"Latvija, Lietuvių-Lenkų ginčiuose laikėsi pilno bešališkumo, nes tikimės, kad šis nesupratimas bus išspręstas taikos keliu. Bet atsitikime, jei Želgovoškis užpuolė Lietuvą, tai Latvija bus priversta nuo bešališkumo atsakyti. Lietuvos pripažinimas per Latviją de jure nebuvo tušti žodžiai, ir Lietuvos nepriegulmybės apsergėjimas yra Latvijai svarbus, na, aišku, jeigu kas užimtų Lietuvą, tai su tuo patim prisieitu susidurti ir Latvijai".

Lietuvos tremtiniai iš Smolensko

WASHINGTON, rugs. 30. (Liet. Inf. Biuras). — "Eltos" pranešimu, Lietuvos Tremtinių Gražinimo Skyrius praneša, kad š. m. rugpjūčio 25 d. sugrįžo iš Tarybų Rusų Lietuvon 500 tremtinių iš Smolensko.

Vengrija turi 200,000 kareivių

VIENNA, spalio 3. — Oficialinis Austrijos militarinis raportas sako, kad Vengrija dabar turi 200,000 kareivių, iš kurių 40,000 stovi prie Austrijos rubežiaus. Visi kareiviai yra prirengti karui ir aprūpinti netik plėniais šalmais, bet ir rankinėmis granatomis. Vengrai taip pat turi 4 dideles apgulos kanuoles hovizerių rušies.

"Socialdemokratas"
Musų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skatytis visi.
Gaujamas Naujienose.
Kaina 5c

Tukstančiai krito mūšyje Baku

Bolševikai susirėmė su sukilusiais prieš juos mahometonais.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 4, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

LONDONAS, spalio 3. — Azerbaidžano informacijų biuras šiandien paskelbė, kad tukstančiai žmonių krito smarkiaame mūšyje Baku, prie Kaspijaus jūrų, tarp bolševikų kareivių ir mahometonų. Žinia nėra patvirtinta iš jokių oficialinių šaltinių. Sakoma, kad mahometonai Baku iškėlė vėliavą su užrašu "Nepriklausomybė ar Mirtis". Bolševikai paskui pradėjo bombarduoti iš Kaspijaus jūrų ir dalį miesto sugriovė. Baku spēkos galiausiai pasitraukė iš miesto, kad jį išgelbėtų nuo dar didesnio sugriovimo. (Baku yra Azerbaidžano respubliką, kurią neseniai užvaldė Rusijos bolševikai. Azerbaidžanas yra apgyventas daugiausia mahometonų — totorių ir kurdų. Iš žinios, jei ji

yra teisinga, matyt, kad jie sukilė prieš bolševikų valdžią ir siekiasi atgauti savo pirmesnę nepriklausomybę, kurią jie irgi buvo įgyję tik po Rusijos revoliucijos).

Rusija patenkinta Lenkijos atsakymu

Karo pavojus išnyko, nors dar pasilieka niekurie kivrčiai neataikintais.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 4, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

MASKVA, spalio 1. — Lenkijos atsakymas į rugs. 22 d. sovietų notą tapo priimtas sovietų rateliuose su pasitenkinimu. Skaitoma, kad karo pavojus jau praėjo ir kad gal nebūsim pertraukti ir diplomatiniai ryšiai. Tikimasi, kad Lenkijos atstovas Filipovič neuzilgo vėl sugrįš į Maskvą.

Tečiau visi kivrčiai dar nėra sutaukinti. Rusijos valdžia veikiausia užmokės už geležinkelio reikmenis. Lenkijai suteiktus padaryti reikalingų žingsnių prieš civilinius ir militarius viršininkus, kurie veikia prieš sovietų valdžią.

Nors manoma, kad tie ir kiti kivrčiai galės būti sutaukinti paprastomis derybomis, komunistų partijos mariai laiko šiame mieste susirinkimą, kuriame Lunačarskis, Radek, Kollontai ir kiti komunistų vadovai svarsto apie badą ir "naują bandymą padaryti intervenciją".

Apleis Burgenlandą

BUDAPEŠTAS, spalio 3. — Kabineto taryba nutarė išpildyti ambasadorių tarybos ultimatumą, "pakviečiantį" Vengriją evakuoti Burgenlandą. Betgi ministeriai sakosi nežinant kaip jie galės suvaldyti Vakarines Vengrijos maistininkus, kurie dabar laiko tą teritoriją.

PASALINO PROKURORA.

BOSTON, Mass., spalio 1. — Valstijos aukščiausias teismas nutarė pasalinti iš vietos Middlesex pavieto distrikto-prokurorą Nathan A. Tufts už grąsinimus išreikalavimą \$100,000. Mat pereiniais metais tula me nuošaliame kabarete buvo "Fatty" Arbuckle ir kitų krutamųjų paveikslų išdirbėjų ir artistų surengta "party", kurioj netik degtinai buvo, bet ir moterų. Prokurorui pasisekė gauti nepadorių fotografijų iš to pokilio ir paskui jis pradėjo grumoti patraukti dalyvautojus teismui, jeigu jie nesudės jam \$100,000. Turtuoliai, nenorėdami, kad viskas tas būtų aikštėn, žinoma, tą sumą jam noriai sumokėjo. Bet paskui apie tai atsižinojo kiti ir patraukė teismui patį prokurorą.

Norit būti milijonieriu? — Pirkit Lenkų markes.

NEW YORK, spalio 3. — Jei turite nors kelis dešetus dolerių, jūs lengvai galite tapti milijonieriu. Tik, žinoma, ne Amerikos, ar kitos didesnės šalies, bet Lenkijos, nes Lenkiskos markės dabar parduodamos beveik pigiau popierio, ant kurios jos atspaudintos. Vakar biržoje Lenkų markės parduodavinos po 1c už 100 markių, taigi už \$1 galima buvo gauti net 5,708 lenkiskos markes. Gal išėjus bolševikų rublius, jokie kiti pinigai nėra taip žemai nuvertę, kaip Lenkų.

Nebus visuotino geležinkeliečių streiko

Streikas, jei jis įvyks, apims tik niekias geležinkelio linijas.

CHICAGO. — Iš besirenkančių geležinkeliečių brolių vadovų pabaigti skaityti geležinkeliečių balsavimą streiko klausimu, patirta, kad jei ir bus paskelbtas 800,000 geležinkeliečių, priklausantių trims brolijoms, streikas, jis nesusiparalizuos visos šalies geležinkelio veikimą. Vieton to geležinkeliečiai mano atkreipti savo streikas prieš vieną ar dvi didžiasias geležinkelio linijas, kurios pasirodė ypač labai priešingos darbininkų reikalavimams. Manoma, kad tuo geležinkeliu bus paskaityta Pennsylvanijos linija, kuri atkakliausiai eina prieš darbininkus. Tuli tvirtina, kad ta linija tapo kitų geležinkelių paskirta vedimui kovos už "open shop" ir tik jeigu jai pasisektų sulaužyti darbininkus, tada ir kiti geležinkeliai pasektų jos pavyzdžiu. Pennsylvanijos geležinkelio sistema kontroliuoja 26 linijas.

Kansas angliakasiai užgyrė streiką

PITTSBURG, Kas., spalio 3. — Keli šimtai angliakasių, susirinkę Frankline, nutarė ne grįžti į darbą iki nebus paluotsnoti Alexander Howat ir August Dorchy ir iki nebus atšaukti Kansas industrinio teismo įstatymai.

Angliakasių priimtosi rezoliucijos pasmerkia gubernatorių Allen, industrinio teismo įstatymus, angliakasių uniją ir jos centralinį prezidentą John L. Lewis.

Martinas Yčas Amerikoje

Iš New Yorko mums pranešo:

Šiomis dienomis atvažiuo iš Lietuvos amerikiečiams jau žinomas Martinas Yčas su žmona. Iš pasikalbėjimų patirta, jog p. Yčas čia atvažiuo pirmą kartą, nes jisai yra Prekybos ir Pramonės Banko Kaune pirmininkas ir taipgi pirmininkas garlaivių bendrovės, kuri, sulig pranešimo dabar yra paėmusi generalę agentūrą White Star Dominion linijos visai Lietuvai.

P. Yčas ketina atlankyti kai kurias didesnes kolonijas ir pasizadėjo bent keletą prakalbų Lietuvos paskolos reikale pasakyti. Chicagoje p. Yčas lankysis spalio mėn. 8 ir 9 d.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, Spalio 3 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais štai:

Anglijos 1 svaras	\$3.78
Austrijos 100 kronų	6c
Belgijos 100 frankų	\$7.01
Danijos 100 kronų	\$13.05
Finų 100 markių	\$14.45
Francijos 100 frankų	\$7.08
Italijos 100 lirų	\$5.95
Lietuvos 100 aukso	1c
Lenkų 100 markių	\$0.06
Olandų 100 guldenų	\$32.00
Norvegijos 100 kronų	\$12.30
Švedų 100 kronų	\$22.35
Šveicarų 100 kronų	\$17.42
Vokietijos 100 markių	80c

VOKIEČIAI ATGAVO KAIMĄ.

BERLINAS, spalio 3. — Rubėžių komisija nedėlio sugrąžino Vokietijai kaimą Loscheim, arti Malmėdy. Gyventojai delei to labai džiaugiasi. Sugrąžinta kaimą todėl, kad visi jo gyventojai išreiškė norą sugrįžti prie Vokietijos.

Pripažino Albanijos nepriklausomybę

Tautų sąjunga įsakė Albanijai klausyti ambasadorių tarybos nuosprendžio apie jos teritoriją.

GENEVA, spalio 3. — Albanijos atsisaukimas į tautų sąjungos susirinkimą įsimašyti į Jugo Slavijos puolimą ant Albanijos, buvo svarstomas šiandien. Susirinkimas priėmė rezoliuciją, kurioj patvirtama Albanijai priimti ambasadorių tarybos nuosprendį, kuris busias neužilgo išneštas.

Susirinkimas nutarė prašyti tarybos pasiųsti tris atstovus į Albaniją prižiūrėti kaip ambasadorių tarybos nuosprendis bus pildomas.

Rezoliucija taip pat pripažįsta Albanijos nepriklausomybę. Ji įnešė Pietinės Afrikos Unijos atstovas lordas Cecil. "Neužgijanti Balkanų žaizda buvo viena priežasčių didžiojo karo", sakė jis. "Mes neturime teisės palikti tokį klausimą neišspręstą. Aš noriu tikėti, kad prižadėtasis ambasadorių nuosprendis išsipildys". Albanijos atstovas vyskupas Noli paskelbė, kad Albanija priims ambasadorių tarybos nuosprendį. Sprendžiama, kad ambasadorių rezoliucija paskelbs reikalingumą palaikyti politinę ir teritorinę Albanijos išlybę.

Svarsto narines mokestis.

Sąjungos susirinkimo dienotvarkį dar tebestovi rinkimas nenuolatinių narių į tautų sąjungos tarybą, priedai prie santarvės (sąjungos konstitucijos) ir paskirstymas sąjungos išlaidų. Tikimasi, smarkaus susikirtimo paskirstant išlaidas, kas gali prailginti posėdžio porai dienų. Susirinkimą užbaigti norima dar šią savaitę.

Niekurios mažosios valstybės randa, kad priklausymas prie tautų sąjungos joms labai brangiai kainuoja. Ypač yra nepatenkintos Činija ir Venezuela. Jos kovojo su nustatymu mokesčių komitete, tikimasi, kovos ir pačiame susirinkime. Daugelis delegatų jau išvažinėjo, o ir vadovų eilės žymiai praretėjo.

Turkų delegatai tarsis su Francuzais

KONSTANTINOPOLIS, sp. 3. — Turkijos nacionalistų delegatai važiuoja iš Angoros į Adana, kur jie pasitiks Francijos atstovus, apsvartymui sąlygų Francijos-Turkijos sutarties, kuri parėdo Francijos spēkų pasitraukimą iš tos teritorijos, kurią savinasi nacionalistai.

Manoma, kad Francija, pirmą kartą pradėti evakavimą šalies, rupinasi išgauti užtikrinimą, kad Turkai nedarys jokios atgijos prieš Armenus.

Sniegas Michigane.

IRONWOOD, Mich., spalio 3. — Šiandien čia buvo didelė dargana, o vietomis ir sniegas snigė.

Prašo atidaryti dirbtuvę

Rusijos valdžia kviečia International Harvester Co. atidaryti savo Rusijos dirbtuvę.

RYGA, spalio 3. — International Harvester Co. iš Chicago generalinis manazeris Europoje Thomas Anderson priėmė Rusijos sovietų valdžios pakvietimą važiuoti į Maskvą pasitarti apie atidarymą savo didelės dirbtuvės Rusijoje. Į tai žiurima, kaip į pirmą žingsnį prie didelio svetimosios industrijos atstėgimo Rusijoje. Tikimasi, kad Anderson išvažiuos Maskvon sekamą savaitę, lydimas buvusių dviejų manazerių Maskvos dirbtuvės. Sprendžiama, kad Krasinas pasiūlė kompanijai atidaryti savo dirbtuvę taja sąlyga, kad sovietų valdžia duos darbininkus ir gaus dalį pelno. Dirbtuvė, sakoma, esanti gerame stovyje.

Pirma biznio koncesija.

MASKVA, spalio 3. — Tapo paskelbta, kad sutartis apie pirmą tikrą biznio koncesiją tapo padaryta ir bus sovietų valdžios pasirašyta už kelių dienų. Ji yra daroma su švedijos ratų šratų (ball bearing) kompanija. Kada visi formalumai bus užbaigti, kompanija pradės išdirbinėti Maskvos pakraštyje ratų šratų tokioj kiokebyje, kad jų užtekų aprūpinimui visos Rusijos industrijos.

Sutartis yra ypatinga. Ta kompanija dirbs del sovietų valdžios. Kompanija duos savo patentus ir parupins dirbtuvės vedėjus, bet valdžia duos visą reikalingą medžiagą ir apmokės visas išlaidas. Kompanija gi už tą savo darbą gaus 15 nuoš. gaminų, kuriuos galės parduoti pačioj Rusijoj, ar juos eksportuoti.

13 žm. žuvo eksplozijoje

UDINE, Italijoj, spalio 3. — 13 žmonių liko užmušta ir daug sužeista eksplozijojej dirbtuvėj, kur buvo dirbama trąšos iš sekirtinio paskirstant išlaidas, kas gali prailginti posėdžio porai dienų. Susirinkimą užbaigti norima dar šią savaitę.

Auksinai tebėra labai pigūs

Dabartinis laikas vis dar tebėra markių ir auksinų pigumo laikas. Beto apskritai del daugelio priežasčių Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai yra taip nuopuolė kaip niekad pirmiau. Kada markė vietoj 23 centų kaštuoja mažiau negu centą, tai jau tas ištikro gan pigu. Ar dar puls žemiaus, ir kada pradės eiti brangyn, to negalima atspėti. Prie šito auksinų pigumo, kam reikia siųsti pinigų Lietuvon, tegul tas geriau pasiūnia nesileidžiant į spekuliaciją. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siunčiamai pinigai greičiausiai pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIEŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8600.

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8600.

Užsimokėjimo Kaina:
Chicagoje — paštu: \$8.00
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija 03
Savaitė 18
Mėnesiui 75

Suvenytose Valstijose ne Chicagoj.
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienioje:
(Atspiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25

P pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Apžvalga

SOCIALISTŲ LAIMĖJIMAS.

Rugsėjo mėnesyje įvyko land-
tago (seimo) rinkimai Thuerin-
gine, Vokietijos provincijoje. Re-
zultatai yra šitokie:

Vokietijos Socialdemokratų
Partija gavo 156,548 balsus ir
13 vietų;

žemės Savininkų Sąjunga
gavo 127,531 b. ir 10 vietų;
Nepriklausomųjų Socialde-
mokratų Partija 110,811 b. ir
9 vietas;

Vokietijos Liaudies Partija
109,196 b. ir 9 vietas;
Vokietijos Komunistų Par-
tija 72,441 b. ir 6 vietas;

Nacionalė Liaudies Partija
50,889 b. ir 4 vietas;
Demokratai 37,674 b. ir 3
vietas;

Centras (katalikų partija)
7394 b., nė vienos vietos;
Ukio Partija 4216 b., nė
vienos vietos.

Šitie rezultatai rodo, kad trys
darbininkų partijos — dvi so-
cialdemokratų ir viena komunis-
tų — gavo absoliučią didžiųjų
balsų ir vietų landtage. Jos tu-
rės kartu 28 atstovus, kuomet
visos buržuazinės partijos turės
tik 26 atstovus.

Kadangi landtagas skiria val-
džią, tai ji turės būti sudaryta iš
socialistinių partijų. Bet yra
klauskimas, kaip pasielgs komu-
nistai. Jie pravedė šešis atsto-
vus, ir nuo jų balso priklausys
landtago nuosprendis. Jeigu jie
neremtų socialdemokratų, tai
buržuazinės partijos paimitų vir-
šų (nes jos turi 26 atstovus, o
socialdemokratai 22). Kad ne-
suteiktų pagalbos buržuazinėms
partijoms, komunistams reikės
eiti išvien su scheidemanniečiais
ir su nepriklausomais socialde-
mokratais.

Thueringas yra viena tų Vo-
kietijos provincijų, kur komunis-
tai buvo labai veikūs ir turėjo
gana daug pasisekimo. O betgi
mes matome, kad jie tenai toli
graužti negali lygintis su socialde-
mokratais. Jie gavo tik 6 vie-
tas landtage, kuomet nepriklaus-
mieji socialdemokratai gavo 9
vietas, o didžiūmiečiai socialde-
mokratai 13 vietų.

Amerikos komunistų spauda
tečiaus pasakoja, kad Vokietijos
proletariatas pritaria komuni-
stams, socialdemokratai-gi esą
„generolai be armijos“.

PILNĖNAS PARSIDAVĖ
LENKAMS.

„Keleivis“ rašo:

„Kazys Pilėnas, žinomas
lietuvis šnipas, kuris nelabai
senai da organizavo Lietuvos
„žvalgybą“, dabar niekina lie-
tuvius ir išsiųsęs agituoja už
lenkus. Paryžiaus laikraštis
„L'Eclair“ tilpo ilgokas jo
straipsnis, kur jis išduoda
daug Lietuvos žvalgybos pa-
slapčių ir sako, kad kuomet ji-
sai, kaip šnipų galva, nuvy-
kęs su Lietuvos valdžia į Vil-
nių, kuomet bolševikai iš tenai
pasitraukė, tai miestas pasiro-
dęs grynai lenkiškas ir lietu-
viams priešinąs. Visam Vil-
niuje lietuvių kalbos Pilėnas
negrindėjęs nei žodžio. Gyven-
tojai aiškiai parodė, jog jie
nenori lietuvių ir laukia lenkų
armijos grįžtant“.

Sekantiam numeryje „K.“ ža-
da išspausdinti tą Pilėno straips-
nį, kuriame jisai apjuodino lietu-
vius.

GRAŽINA DIRBTUVES UŽSIE-
NIO KAPITALISTAMS.

Chicago „Tribune“ praneša,
kad Rusijos sovietų valdžia nu-
dėjęs gražinti amerikoniškai In-
ternational Harvester kompani-
jai dideles josios dirbtuves, ku-
rios randasi Maskvoje. Ji pa-
kvietė tos kompanijos atstovą,
Anderson'ą, atvykti Maskvon
pasikalbėti apie tai, ar jisai pri-
imė pakvietimą.

Sovietų valdžia siūlo Interna-
tional Harvester kompanijai at-
naujinti biznį taja sąlyga, kad
valdžia pristatys kompanijai
darbininkus, o pastaroji turės
duoti valdžiai tam tikrą nuošim-
tį pelno.

Iš to fakto matome, kad Rusi-
joje jau atgauna savo teises ne
smulkioji nuosavybė, o ir stam-
busis kapitalas. Be to, kapita-
las tenai bus geresnėje padėtyje,
negu Amerikoje arba kurioje ki-
toje buržuazinėje šalyje. Kada-
gi Rusijoje darbininkai yra val-
džios pavergti ir ji apsiima duoti
savo vergus kapitalistams už
tam tikrą atlyginimą; o kitose
buržuazinėse šalyse patys kapi-
talistai turi rupintis gauti dar-
bininkų ir juos suvaldyti.

Žygiuojant po Vakarų
Virginiją.HEBER BLANKENHORN
žurnale The Nation.

I.

Marmet yra už dešimties my-
lių nuo valstijos sostinės ties
Lens Creeko klonio žiotimi.
Rugpjūčio 22 d. po pietų burys
iš 100 ginkluotų vyrų sustojė į
eilę perkirto žemėmis pilta ke-
lią, kasyklos gelžkeliį ir upelį,
stabydami tiesos viršininkus,
reporterius ir visus atklausinė-
jančius. Angliakasiai mobiliza-
vos per keturias dienas. Beši-
pinėjas eroplanas tik-ką buvo
nuvytas šimtais šuvių. Aėjų
atsitiktinai ir netikėtam susipa-
žinimui aš buvau įleistas į ju-
tarpan.

Vyrai buvo kalniečiai, apsi-
taisę mėlynais antvalkčiais, ar-
ba pilkosios uniformos dalimis,
nešini šautuvais sykiu su kas-
tuvais ar lazdomis. Jie buvo ti-
pingi. Tarytum visas kaimas bu-
vo išėjęs, išskiriant vaikus, mo-
teris ir senius. Pas juos buvo
paprastas mišiny kasyklinio
miestelio nuosirdumo ir neuži-
tikėjimo svetimiems. Bet kasyk-
linės stovyklos užuotumo ir sus-
nūdimo nebuvo. Lens Creeko klo-
nis apšviestas elektra ir brus-
das. Jie suminėjo keliatą New
River apylinkės, Fayette apskri-
čio ir apskričių toli šiaurėje mie-
stų, iš kurių jie atėjo. Visi buvo
unijistai, kai kurie gelžkeliėčiai.
Nuėję mylią kelio pasiekėme
stovyklą. Šimtas iš jos kėlėsi —
Logano linkui. Daugiau kaip pu-
sė jų buvo jaunuoliai, apie ket-
virta dalis negrų ir apie ketvir-
ta dalis šeiminių, blaivai žiū-
bančių ore.

rinčių, blaivai kalbančių. Sto-
vykla tapo prengta už keturių
mylių toliaus. Pro mus važiuvo
trokai su valgiais, mėsa, kolonia-
lais, daiktais ir daiktais sudė-
tais į saskardines.

„Šį kartą mes tikrai eisime į
Mingo“, tarė jaunikaits. „Tie
Baldwin-Feltsai (kompanijos
žvalgai) turi eiti laukan. Jie tu-
ri lautiis šaudę angliakasiis. Pa-
skutiniį kartą sugrąžino mus
Keeney, jis ir paskutinisys gover-
noras. Tuomet gal buvo Keeney'o
tiesa. Šitas naujasis gubernoras
buvo išrinktas dėl jo pasižadė-
jimo Baldwin-Feltsus išvyti. Jei
tų mušeikų niekas kitas negali
išvyti, tai mes, vaikinai, juos iš-
vysime. Šį kartą mes pabaigsi-
me su jais.“

„Iš ko tas prasidėjo?“
„Šitas dalykas rugo ilgą laiką.
Paskui du mūsų žmonių tapo nu-
šauti ant teismabučio laiptų —
gal girdėjai apie Hatfieldą ir
Edą Chambers? Governoras pa-
žadėjo jiems apsaugojimą; jie
patikėję paliko savo šautuvus ir
juos nušovė po jų pačių akių.
Tai buvo vylius.“

„Bet tas atsitiko kelios savaitės
tam atgal.“

„Žinai, ima laiką pranešti vi-
siems. Paskui jo užmušėją, tą
Baldwin-Felsą Lively išleido lais-
vą po laidu — kuomet šimtas
angliakasių laikomą kalėjime
Mingoje be jokio apkalpinimo —
tik dėl karo stovio. Taigi, mes
gavome žinią iš aukštupio, kad
kiekvienas eina į čia. Mes nu-
manėme ko. Pamatę, kad dau-
gumas yra be šautuvų, mes juos
pasitvėmėme atgal pasiimti juos.“

„Pyskt! Pyskt! išgirdome iš
klonio apaciis.“
„Tai yra didžiųjų,“ paste-
bėjo vienas. „Kam tie kvailiai
šovinius darto? Gal eropla-
nais grįžta. Žinai, keli šimtai tar-
nos vyrų šį rytą pratimus darė.
Per penkis minutes jie daug
šuvių paleido.“

Mes perbridome upelį kelis
kartus, perėjome per Hernsha-
vą — prastai atrodanti kasykli-
nį kaimelį — susitikome šimtus
vyrų; paskui automobilis su mo-
terimis pravažiavo.

„Ar matei mūsų Raudonojo
Kryžiaus slauges?“

Moterys turėjo baltus galvos
apradalus slaugių su didelėmis
mėlynomis raidėmis „U. M. W.“
ant kaspino ant kakotos.

Vienas vyras sako: „Aš turiu
penketą vaikų. Pirmiaus dirbau
Logane. Galvojau apie šitą da-
lyką ilgai pirma negu prisidėjau.
Dabar aš neisiu atgal.“ Jis susi-
mąstęs svėrė ilgus misingius šo-
vinius rankoje. Keturi kiti toj
grupėj darė tą patį. Penkis
sunkiųjų šovinių rušys atrodė
kiekviena kitaip, bet kiekvienas
šautuvas buvo gerai užlaikomas.
Vienas jaunuolis uniformoje net
savo užjuringę kepurę dėvėjo.
„Ar čia atrodo taip, kaip Argon-
nė? Šitie kalnai ne tokie skar-
dūs.“

Aukštutinėje stovykloj buvo
tūkstantis vyrų kruvoj. Pasiry-
zimo išraiškos buvo dažnos ir
su keiksmiais. „Armijos tiklo
aiškinimai nesužaidė. Mes no-
rime įstatymų. Mes norime tei-
sybės. Mes išvysime kasyklų
sargus. Protestas prieš governo-
ro karo stovį Mingoje.“

Mažonius buvo žmogus, atsi-
žymėjęs savo balta apykakle, iš-
sitraukia pistoletą iš savo už-
juosčio. „Ką jus, vaikinai, iš-
tikro manote gal padaryti?“ Jis
balsu susijuokia. „Taip, John
Brown kartą šitą pradėjo ties
Harpero Ferre ar ne?“ Charles-
tas aš dar vis nežinojau ką at-
sakyti. Bet „armija“ atrodė tu-
rinčia per daug galvų, kad ji ga-
lėtų žygiuoti.“

(Bus daugiau)

Automatiniai pažymėjimai
oro užteršimui pažinti Anglijo-
je yra daromi su pagalba oro
koštuvo, ties kurio galu per
plonos sugeriamos popieros
šmotelį kas penkiolika minučių
yra įtraukiamas tam tikra ap-
šios oro. Nuosėdų rato tamsu-
mas paliktas ant popieros pa-
rodo apšit medžiagos dalių ky-
bančių ore.

Italijos komunistai puola.

Kada Italijos komunistai su-
skaldė Italijos socialistų partiją
Lehorno konferencijoje perein-
tųjų pabaigoj, jie susvedė su
savimi apie 58,000 socialistų
partijos narių. Šiandien ši Ita-
lijos komunistų partijos dienra-
stis „Ordine Nuovo“ praneša, kad
Italijos komunistų partijoj užsi-
liko tik 9,000 narių.

Kodel taip nustumko Italijos
Komunistai. Paaškinimą gal-
ma surasti tulo Ira Bird, buvu-
sio Amalgameitų laikraščio
„Advance“ redaktorio kores-
pondencijose. Bird yra žmogus
komunistuojantis — jei ne ko-
munistas. Jis su pasigailėjimu
nusiskundžia, kad revoliucinės
komunistų teorijos neišlaikiusios
kritikos.

Girdi, manyta, kad nedarbas,
kryžiai, susikirtimai su atžaga-
eiviais pagreitins revoliucijos
artinimąsi Italijoj. Bet pasi-
rodė kas kita. Kada darbai buvo
gerai ir darbininkų upas buvo
karingas. Dabar, kaip užėjo ne-
darbas, tai darbininkai žiuri kad
kaip nors išsimaitins.

O ir susikirtimai nieko neat-
siekę. Ažuot įskiepinę darbinin-
kuose pasipiktinimą, kerštą
prieš samdytojus, nuolatiniai
streikai, kuriuos komunistai iš-
šaukdavę, kur tik pajiegdami,
taip įkirejo darbininkam, kad
jie nenori šiandien ir kalbėti
apie streikus.

Ne geresnių pasekmių, anot
Bird'o, davusi ir kova su fasci-
tais, italų juodašimniais. Grie-
damiesi ginklų netik apsigyni-
mą, bet užpuolimą ant fascijų, komu-
nistai sukėlė didžiūmos gyventojų
piktumą prieš save. Budami
mažumoj komunistai turėdavo
nukentėti. Ir šiandien nusilpo
ant tiek, kad išlaikymui savo
partijos jie nusitarę tapti nele-
galę organizacija, ba viešai ne-
begalį gyvuoti.

Surado tikrą vardą.

K. Radek, vienas trečiojo in-
ternacionalo vadų, laiške, rašy-
tame Vokietijos Jungt. Komuni-
stų partijos pildomajam komite-
tui, išvadino Hollandijos komu-
nistus „idiotais“. Naujas var-
das, kuriuo Radek pakrikštijo
Hollandijos komunistus, skamba
negražiai. Bet Radek yra vie-
nas komunistų vadų — komuni-
stų tėvas, taigi savo vaikus pa-
žįsta. Ir todėl, reikia manyti,
jis davė Hollandijos komuni-
stams tikrą vardą.

K. Radeko laiškas tapo iš-
spausdintas buvusio Vokietijos
komunistų vado, P. Levi, laik-
rašty, „Unser Weg“. Radek
rašo:

„Dabar mes ateiname prie
Amsterdamo klausimo. Vietiniai
žmonės (suprask: komunistai.
— N.) neturi smulkų žinių, ne-
turi net oficialių Amsterdamo
sekretariato leidinių. Meldžia-
mieji, gaukite visą medžiagą ir,
jei galite, surankiokit visus do-
kumentus. Hollandijos idiotai
(t. y. Hollandijos komunistai —
N.) turėtų surasti kokį nors as-
menį, kuris netik leistų dumis į
akis, bet tikrenybę suteiktų
smulkmeningus pranešimus ir
faktus apie Amsterdamą (t. y.
Amsterdamo darbininkų unijų
internacionalą — N.). Reika-
laudamas faktų aš turiu omenėį
konkrečius pranešimus apie An-
glijos unijų vadų politiką, o
taipgi, politiką Vokietijos ir
Francijos unijų vadų nuo to lai-
ko, kai susitvėrė Amsterdamo
organizacija.“

Tai šitaip vaisinga Radek savo
komunistinę kaimenę. Bet ku-
riam galam Radekui reikalingi
yra faktai apie Amsterdamo
unijų internacionalą?
Well, Rusijos komunistai,
Trečiojo internacionalo vadai,
padarę dabar sutarits su kapita-
listinių šalių valdžiomis, nebe-
svoja apie kėlimą pasaulinės
revoliucijos. Bet juo labiau
pyksta jie ant darbininkų orga-

nizacijų, kurių jie nekontroliuo-
ja. Sulaudyti, suardyti, išbla-
kyti į visas puses tokias organi-
cijas — tai vė koks yra šian-
dien komunistų tikslas. Bet kad
galėjus atsiekti savo tikslą, ko-
munistai reikalinga turėti tikrų
ir smulkmeniškų žinių apie dar-
bininkų organizacijų padėtį,
apie jų silpnasias puses.

Kaip jas gauti? Well, Am-
sterdamo amatinių unijų interna-
cionalo centras randasi Amster-
dame, Hollandijoj. Reikia, Hol-
landijos komunistams yra para-
niausia reikalingos Radekui me-
degos. Bet jie nepajiegia. Tai-
gi Radek ir vadina juos idijo-
tais.

Daugumas žmonių mano, kad
komunistai koliojasi, kada kalba
apie priešingų jiems pažiūrų
žmones. Tokia nuomonė yra
klaidinga. Komunistai turi pla-
čias burnas ir „garbiną“ stip-
riai ir svetimus ir savuosius.
— N.

Ivairyenybės.

RADO DIDELI TURTA.

Liekuose į pietus nuo Cuxha-
veno, Vokietijoj, rado žamšę
užkastą didelį turtą — aukso,
sidabro daiktų, brangių akmenų
etc., vertės daugiau kaip už 5
milijonus dolerių Amerikos pin-
gais. Sprendžia, kad tą turtą čia
užkasė garsus piratas (jurių
pišikas) Stoertebeckeris, gyve-
nęs ir veikęs 14-tame šimtmety.
Skrynia, kurioj rasta sudėtas
turtas, yra šešių pėdų ilgio ir
trijų pėdų pločio. Kad ją atka-
sę atidare, iškarto buvo manyta,
kad tai tik vario ir žalvario dai-
ktai sudėti, bet arčiau patyrinėjus
pasirodė, kad tai auksas, sidab-
ras ir šiaip brangiosios gražnos.
To turto vokiečiai pieškojo dar
nuo 1390 metų.

Stoertebeckeris ir jo brolis Vi-
talinas buvo paskilbę Europoj
14-tame šimtmetyje kaip di-
džiausi jurių plėšikai. Jie turė-
jo surinkę tityvėką drasulių, su
kurių pagalba jie buvo paėmę
net visą Gotlando salą, kovėsi
su Danija, su Teutonų Ordeno
kryžininkais ir užpildinėjo bei
plėšė Hanzos sąjungos laivus.
Tečiau jie buvo sumušti kovo-
ties Helgolandu, o paskui dar
labiau sudėjusios kovoj, kada jie
buvo mėginę pasigrobti visą
turtinąją Hamburgo miestą.
Toje kovoje ir pats Stoertebeke-
ris buvo sugautas ir Hamburge
pakartas.

GAIDYS DEDA KIAUSINIUS,
O VIŠTA GIEDA.

Carnegie'o Institute, Cold
Springs Harbore, L. I. moksi-
ninkams pavyko gaidžio skiau-
turę ir kitas lyties ypatybes per-
duoti vištai, o vištos ypatybes
gaidžiui. Višta nors dar tebe-
deda kiaušinius, bet pradeda gie-
doti ir sparnais rėžti kaip gaidys.
Gaidys gi kasdien daros pana-
šesnis į vištą.

Nuomone Roberto E. Horto-
no iš Voorheesvilles, N. Y. di-
dieji vidžemio miestai gimdo
perkūnijas.

Perkūnijos atsirandą nuo
perduodamų kilnėjų šilto oro
pukščiųėjimų ir gali atsitikti,
kad vietos sąlygos tam tikrose
vietose pagimdo perkūniją die-
na dieną, kuomet gretutinės
vietos yra liuosos nuo jų. Tam
tikra rušis ežerų, pakraučių ir
kaikurių upokšnių, valkaruose
pagimda perkūnijas taip kaip
miestai.

Nors ryžiai yra kasdieninis
valgis Ceilono salos gyvento-
jams, bet mažne visa jų apšis
pagarbenama iš kitur. Druginiai
uodai labai veisias ryžių
laukuose, kad darbininkai ne-
galį juose dirbti.

Automobiliniai keliai per Ca-
lifornijos Sierras Nevados kal-
nus paprastai būna nevažiuoja-
mais iki birželio pabaigos dėl
palengvo sniego tirpimo stovai
užlojusio aukštesniais jos ly-

gumas. Kad paskubinus sniego
tirpimą ir tuomi pagreitinus
kelių atidarymą pereiną pavas-
arį padaryta išmėginimas su
juodžemiu ir pelenais, kurie
išbarstyta ant sniego aploju-
sio vieškelį. Kadangi žemės ir
pelenai daugiau sugeria sauli-
nės kaitros, tai sniegas greitai
ištirpo ir keliai buvo tinkami
važiuoti keliomis savaitėmis
anksčiau paprastojo laiko.

Apie trys nuosimčiai gaisrų,
atsitinkančių Jungtinėse Valsti-
jose, paėina nuo perkūmo tren-
kimo.

Yra apskaitoma, kad Jungti-
nės Valstijos, išleisdamos \$762-
259,154 pradžios mokykloms,
\$750,000,000 išleidžia veido dai-
lintojams (ar darytojams); iš-
leisdamos \$20,000,000 moky-
tojų seminarijoms, \$50,000,000
kramtomai išleidžia resinai, iš-
leisdamos \$137,000,000 išleisda-
džia sodatryškės produktams;
išleisdamos mažiau kaip bilio-
ną dolerių visam švietimo dar-
bui, išleidžia tris bilionus pa-
sivažinėjimams, lenktynėms ir
smagumo resortams, o paskui
stebiamasi, kad yra tokis dide-
lis nuosimtis beraščių, kurie
sąžinės nuraminimui, priskai-
toma ateiviams.

Olandijoj pienas pardavinėja-
ma kietame pavidale. Jis yra
sudaromas į mažus šeštainius,
kurie lengvai ištirpsta kavojė,
arbatoj, ar kitokiame skysčiuj.
Nuėmus grietinę pienas karščiui
sausai sudžiovinama, paskui su-
malama į miltus ir sumaišoma
su grietine, kad galima būtų
suslėgti į šmotelius. Šeštainiai
ilgai pasilieka svaigiais (švie-
žiais) ir geri vartoti ten, kur
pienas sunku gauti.

Gaminant kakao panaudoja-
ma raudonoji slyna suteikimui
jai spalvos ir išlaikymui jos. Ši-
tas budas yra panaudojamas
mažne visų tropikinių išvažybos
firmų.

Redakcijos Atsakymai.

K. T., St. Charles. — Tamstos
rašinėlis netinka. Nesuvertosi-
me.

S. K.—tis. — Eilerastis netin-
ka. Geriau rašinėkite šiaip ži-
nučių iš vietos lietuvių gyven-
imo ir darbų.

Musų Moterims.

BLUŽE NO. 1105

Plonoms figuroms labai tinka blu-
žė jeigu padarius ją su dviem eilėm
raukštelių žemiau juosmens.
Šiai blužei pavyzdys No. 1105. Su-
kirptos mieros nuo 36 iki 42 colių per
krūtį. 36 colių blužei reikia 2%
jardo 36 colių pločio materijos.

Norint gauti tokias blužes su-
iškirpti žemiau paduotą blankutę, pa-
žymėti mierą, parašyti savo vardą,
pavardę ir aiškų adresą ir, įdėjus į
konvertą kartu su 15 centų (pašto
ženkleliais ar pinigais) atsiųsti mums
šiaip užadresavus: NAUJIENOS
PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted
St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdedu 15 centų ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No. 1105.

Mieros colių per krūtį

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir Valst.)

LUCKY STRIKE
CIGARETTE

It's toasted

European American Bureau
Fablonas ir Mickiewicz
vedėjai
Buve A. Petratis ir S. L. Fablonas
Siuntimas pinigų, laiva-
kortės, pasportai ir tt.
NOTARIJUSAS
Real Estate, Pastolos,
Insurancij ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 8 po pietų.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo
7 iki 9 vakare.
Veda visokias bylas, visuose
teismuose. Ekzaminuoja Abstrak-
tus, ir padirbs visokius Dokumen-
tus, perkant arba parduoant, Lo-
tus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skolina Pinigus ant pinno morg-
eiaus ant lengvų idygy.

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofinas vidurindestyj:
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Panedėliais iki 8 vakare.
Namy Tel.: Hyde Park 3895

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 524
Tel. Central 6390
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015

Kas Dedasi Lietuvoj

Iš Kauno.

Zydų mokytojų kursų užsidarymas.

KAUNAS. — Rugpjūčio mėn. 9 d. pasibaigė kvotiniai švietimo Ministerijos įsteigti 6 savaičių žydų mokytojų kursai, kuriuose dalyvavo 150 mokytojų iš įvairių Lietuvos miestų ir miestelių.

Panašūs kursai, turinti tikslą padėti mokytojams tobulinti pedagoginį sritį, jau steigiami trečią vasarą. Šiais metais daug dėmesio buvo kreipiamas susipažinimui mokytojų su praktiniais dalykais, kaip antai: rankų darbais, darbas sode, mokyklos higieną ir t. p.

Kursų prieštą stovėjo švietimo Ministerijos pakviestas vedėjas p. Liubmanas, ir visas darbas buvo jo atliekamas ankštame kontakte su žydų Reikalų Ministerijos mokyklų skyriumi. (Z. R. M.-jos Spaud. Skyr.)

Vaikų Prieglaudų išdirbinių paroda atidarė 4-IX Karių Klube. Ministerijos Skiptis pareiškė globojamųjų vaikų esą 1.000; bet ne globojamųjų esą dešimt kartų daugiau. Kvietė visuomenę, kad padėtų tą darbą dirbti žmonijos naudai, nes matai, kokių rezultatų galima bei globojant pasiekti. O tų rezultatų ir daug ir gerų. Rankų darbai — siuviniai, mezginiai, sliojio dalykai, šaltkalvių darbai, vaizdų piešiniai yra tiek geri, kad, tikrai vertėtų jiemis rinkos paieškoti. Pirmą vietą sulig gautų rezultatų laiko Moterų Globos Prieglauda.

BUTŲ STOKA.

Liet. Balsas rašo: butų Kaune, lygiai ir kituose Lietuvos miestuose net ir miesteliuose, pasiekė aukščiausio laipsnio. Bet niekur nėra taip bloga, kaip Kaune. Čia žmonės, ypač darbininkai, taip susikimę, jog viename bute gyvena kartais po 3 šeimy- nas, o tremtiniai vis tebegrįžta. Daugelis valstybinių įstaigų darbininkų bei tarnautojų, negaudami buto, gyvena skyrium nuo savo šeimynų, kiti daržinėse, o kai kurie, niekur neradami sau buto, metę tarnystę, apieido Kauną.

Vasarą iš bėdos galima kartais pakentėti ir be buto, bet tik pastogėje; bet artinas žiema. Kur gi tada pasidės tie neturintieji butų piliečiai?

Kaune yra tuščių kazarmių, kurioms reikia remonto; kai reiviai gi turi užimę privačius namus. Beto, kam leisti laikyti tokia daugybė visokios rūšies, smuklių, kada jaučiamas toks didelis gyvenimų trukumas? Be negalėtų susidaryti nors iš Amerikos lietuvių akcinės bendrovės naujiems namams statyti Lietuvos miestuose? Pradėjus statyti daug namų, mūsų grįžtantiems išseiviams rastųsi darbo, o Lietuvos darbininkai turėtų kur gyventi.

Iš lenkų okupuotos srities.

Strunaitis. — Visą žiemą ir pavasarį iki šiandien mūsų turtai ir klijimai pilni buvo lenkų raitelių eardžių. Atėjo dabar darbo metas, reikia gerybą namo gabenti, o čia nėra kur dėti, nes užimta. Tik per graudžias ašaras vargais negalais išprašėm paliuosuoti mūsų pačių klijimus. Bet dėja... ką padėti, tai ne tavo — viską arkliams sušeria. Tai gyvenimas! prie savo dalyko tiesos neturi... Jei dabar taip, tai kaip bus toliau?

(V. Garsas)

Želabai (švenčionių pav.). — Per mūsų laukus eina keletas nemažų kelių, kuriais tankiai trankosi kareiviai. Važiuoja su furonais, ras pakelį nupiautas

avizus ar kitą naudą, susisavido i furas ir nudardena. Todel labai vargu mums šimet dirbti; jei nupiovei ką, tai negalima vietoj palikti, kad išdžiūt, reikia vežti namo ir čia statinėti i stogas. Kiek tai prakaito dovanai išlieja ir kiek grūdų išsibarsto! Tai ką darysi, vis geriau, nekaip visai pražūt, nors šiaudai namuose lieka... (V. Garsas).

Švenčionys. — Atvažiuo anadien i miestą motina su sunum šio to nusipirkti. Žandarai suuođe euką, pamatę jauną vyrų kaip vanagai apspito vežimą... Tuojas vyrų už kaunie- rias ir stumdami i mūdamsi, klausinėja, kodėl pats nestoji i "verbunkavą komisiją". Ką kur nusivedė... O kaip tada ne- plyšo motinos širdis — pradėjo tik laužyti rankas ir rauti sau plaukus nuo galvos — tai buvo jos vienintelis sūnėlis.

Kiti kareiviai pradėjo juoktis iš to ir tyčiotis sakydami: "Czy nam jednym krew przelewac? Niechaj i inni sprobują". (V. Garsas)

Švenčionys. — Sekmadienį, rugpjūčio 21 d. atvažiuo iš so- džiaus činčių vestuvės. Žino- ma, kai prie tokios iškilmės, tai bernačiai, vestuvių nariai, buvo jau kiek drąsesni. Žandarai gi pajuto, kad galima buti pasi- pelynti. Tuojas vieną pajau- nių i "savanorius" pradėjo vest i "verbunką". Vestuvninkai visi rėkt bartis, net ir verkė... Nieko negelbėjo... Tada pats sa- vanorius" dasiprotėjo, davė žan- darams butelį degtinės, pinigų kiek, ir paleido. (V. Garsas).

Strunaitis. — Pas mus jau 8 mėnesiai kaip stovi legionin- kai. Kiek vargo ir skriaudų mes perkentėm, nemokam to parašyt, jaučia tą tik širdys... Jau žmonės maža kas tiki i lai- kų pagerėjimą ir atmainą, ne- kurie net ir su legioniniais su- sidėjo — nereikia stebėtis, pri- vedė prie to aplinkybės... Visa paguoda bažnyčioje... bet ir čia jau betvarkė: per lietuvišką sek- madienį bažnyčion prisigru- dą kareivių su visokiomis valkata- mis, tad šaiposi ir tyčiojasi iš lietuviškų žodžių. (V. G.)

Kursas Markių (Auk- sinių) Štandien

prigultis permainai

1,000 Markių \$8.95
5,000 Markių \$44.75
10,000 Markių \$88.00

Ant didesnių sumų duodame specialiai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuvoj i trumpiausią laiką. Atsiųskite ypatingai arba laišku i

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU,

160 N. Wells Street,
CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdiena iki 7 val. vakaro. Nedėliomis iki 1 val. val. po piet.

TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Mokykloms vadovėlis

Sutaisė Mokytojas Juozapas Damijonaitis

Kaina dabar 40 c.

Kiekvienas lietuvis ir lietu- vaitė privalo turėti savo namuose gramatiką ir iš jos iš- mokyti taisyklingai lietuvių ra- šybos.

Reikalaukite tuojau.

Naujienų Knygynas
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

IVAIRENYBES.

Pabastų farma arti Rockwallo Texase, turi apie 600 akry ge- riausio juodžemio tame krašte, kur gali gauti darbo tik bepini- giai pabastos. Jie gauna tris kartus i dieną pavalgyti, vietą pergulėti ir paprastą užmokestį. Tą farmą laiko du broliai, ku- riems, sako, gerai sekasi.

Sand Ming (Gyvenimas) yra chinų savaitraštis, kuris nese- nai pradėjo eiti iš Chicago. Be jo tik du kiti chinų laikraščiai leidžiami Amerikoje, o vienas New Yorke, kitas San Francis- koje. Jie panaudoja tik keturis šimtus rašmenų (raidžių) vieto- je visų 40,000.

Jungt. Valst. farmakopėja yra verčiama i chinų kalbą ir yra laukiama, kad chinams priėmus Amerikoje priimtąsias formu- las vaistams ir gyduolėms bus labai naudinga Amerikos preky- bai vaistais.

Darbininkai bekasdami griovį vandens gyslai dėti arti Farnha- mo, Anglijoje, atrado seną romė- nų kelią,ėjusį iš Londono i Manchesterį. Kelias esąs gera- me stovį, viršutinis sluogsnis pėdos storumo padarytas iš tit- nago ir reikėjo jį gręžtuvais gręžti. Inžinieriai sako, kad tas kelias galėjo atlaikyti sunkesnę važiuotę negu naujovinytis.

Paskutiniai išmėginimai pa- rodė, kad naminės musios ne- mēgsta kambarių išpopieruotų šviesiai geltonai. Joms taipgi nelabai patinka žalia, mėlyna ar palša, labai gi nenori raudonos spalvos.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užraš: S. V. Pat. Ofiso.

Garsas per daugiau kaip 50 metų.

Tėmyk įkaro (Anchor) Valzbaženklis.

Štai yra KODEL

KIRK'S JAP ROSE SOAP

Padaro Plaukus Sveikais ir Minkštais

Kaip greitai gražus perliniai burbulai apsirėi- kia. Jie numazgoja visus plaukų nešvarumus iki pat šaknų ir porų, trejetą vandens nuskala- vimų ir plaukai lieka švarūs. Nepalieka plaukai sukibę, nuo neištirpusio muilo, po išmulinimui su JAP ROSE — tik minkšti, malonus ir švarūs lieka plaukai. Toks yra skirtumas mazgojant su JAP ROSE. Kožna moteris, kuri bandė, žino.

Del veido kompleksijos — Jūs pamėgsit jį.

JAMES S. KIRK & CO.
CHICAGO.

DABAR 10c
Geros Krautuvės

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susisiek elektros dratus i savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokescio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinavus suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

NUO \$50.00 IKI \$200.00 I SAVAITĖ.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystei. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 i savaitę ir daugiau. Turite puikiausią progą pada- ryti pinigus. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas
Novako Valstinė
1724 S. Ashland Ave.
Val: 2:30—5 ir 8:30—10 P. M.
Ned: 2:30—4:30 P. M.
Telephone: Canal 464

Odos, kraujo, chroniškių, venerališ- kių; inkstų; bei puslės ligų.

Ofisas
5100 S. Ashland Ave.
ant viršaus Banko
Val: 1—2:30 ir 6:30—8:30 P. M.
Nedėliomis iki 2:30 P. M.
Telephone: Republic 805

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specializmas: Moterų ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

SIUVEJA

PASITAISE

Pasekė kaiminkos patarimą ir vartojo Lydia E. Pinkham Vegetable Compound.

Vernon, Tex. — "Per tris metus

kenčiau neapsakomą agoniją kiekvie- ną mėnesį akau- mus šonuos. At- radau tuom laiki- nius palengvinimus gydytojo suteikto- se gyduolėse, arba visai nieko, vienok vartojau, koliai mano vyras nepa- matė pagarsinimo Lydia E. Pinkham Vegetable Compound. Minėjau

apie jį savo kaimininkai ir ji pasakė, kad ir ji yra ėmusi ir sulaukė geras pasekmes, tad patarė pamėgint. Gu- lėjau lovoje dalį laiko ir mano gy- dytojas pasakė, kad turėčiau eiti ant operacijos, bet mes nusprendėme iš- mėgint Vegetable Compound, taipgi vartojau Lydia E. Pinkham Sanative Wash. Esu siuveja ir dabar ga- liu atlikti savo darbą ir apart to stu- bos darbą. Kviečių panaudot šį ma- no laišką, kaip patulidijimą, nes es- mu pasirengusi tarti žodį apie jusį gyduolės." — Mrs. W. M. Stephens, 1103 N. Commerce St., Vernon, Texas.

Siuvejos, kuomet esate nusidėrę ir jaučiatės panašias negales, tad turit pasinaudoti ponios Stephens patyri- mu ir imkit Lydia E. Pinkham Ve- getable Compoundą.

New Peoples Electric Co.

(Not Inc.)

L. DAMBROWSKIS

savininkas

1711 W. 47th St.

Tel: Yards 413

Tarpe Hermitage ir Paulina.

Suvedame dratus i sudedame fixu- res i 6 kambarių namą už \$69.00. Persitinkimui kreipkitės pū- mas arba telefo- nuokite, o mes su teiksime apkaini- vimą. Darbą vi- suomet gvaran- tuojame.

Taipgi, laikome elektr. įrankių krautuve ir taisome viską namieje. Musų kainos prieinamos.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pin- gus iš Kenoshos savo gi- minėms Lietuvon, mo- ney orderiais ar drat- tais tegul kreipiasi pas A. Pakšį.

Iš čia pinigai yra pa- siunčiami Lietuvon grei- čiausiu būdu ir už pin- gų siuntimą pilnai atsa- koma.

Parduodamos laiva- kortės Lietuvon ir iš Lietuvos.

Kreipkitės pas:

A. Pakšys

220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

Rašomoji Popiera

po 18c. svaras

Kam reikia geros baltos (bond) rašomosios popieros (ne- linuotos), tegul kreipiasi i "Nau- jienas".

Turime pardavimui didelę pluoštą rašomosios popieros ir parduodame labai pigia kaina — svarais po 18 centų už svarą, arba lapais po 2c už 10 lapų. Krautuvėse tokia popiera parduavin- jama po 40c svaras. Reiklau- dami popieros kreipkitės Naujie- nų ofisan. Kas norite gauti po- pierių i kitą miestą paštu, turė- site primokėti už persiuntimą skyriui po 8c nuo svaro.

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

3101 S. Halsted St., kampas 31os gat.
Ofiso Tel.: Boulevard 9708.
Naktimis: Yards 3864.

Baigusi Aku- šerijos kolegi- ją; ligai prak- tikavusi Penn- silvanijos hos- pitalose. Pa- sekmingai pa- tarnauja prie- ginčymo. Duc- de rodą viso- kione ligose moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. G. M. GLASER

Praktikuojas 30 metų

Ofisas

3149 S. Morgan St., kėris 22 St.

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteriškų ir Vyrų

Taipgi Chroniškų Ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6—8

vakara. Nedėliomis nuo 10—2

po piet.

Telephone Yards 687

Chroniškos Ligos

Tikra Diagnoza

Kraujo ištyrimas

Elektros Instrumentai

J. VAN PAING M. D.

2221 So. Kedzie Ave.

Val. 1—2; 7—9 po piet.

Telephone Van Buren 294

Rox. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyrų,

Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.

Telephone Drexel 9698

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet.

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dienų

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

LIEUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydyma

pancitas, senas ir paslapin- gas vyryų ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

Telephone: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

arti 47-tos gatvės

8187 So. Morgan St.,

Chicago, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakara.

Res. 2914 W. 43rd Street

Telephone McKinley 263

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St.

po No. 3313 So. Halsted St.

Herš Metuvisas žinomas per 23

metu kaip patyręs gydytojas, chi- rurgas ir akušeris.

Gydo skrias ir chroniškas ligas, vyry, moterų ir vaikų, pagal nau- jiausias metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.

18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,

ir nuo 6 iki 8 val. vakara.

Dienomis: Canal

3110 arba 387

Naktimis: Drexel

958 — Drexel 4186

GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.

VAL: 9—12 ryto ir 8—9 val. vak.

T. Pullman 6489

A. SHUSHO

AKUŠERKA

Turisi patyrimą

moterų ligose; ru- pinstingai prižiū- riu ligonius ir kūdi- kų laike ligos.

18929 S. State St.

Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuojas 15 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir

Vaikų Ligų.

137 Mokyklos Jungt. Valstijose.
Moko Sluivimo, Patternų Kirpi-
mo, Designing bizniui ir namams.
Vietos duodamos dykal, Diplomal.
Mokslas lengvais atmokėjimais.
Klesos dienomis ir vakarais. Pa-
reikalsukit knygelės.
Tel. Seeley 1648.

